



Vi har under påsken installerat en ny elvinsch på befintlig mastkran i enlighet med beslutet på årsmötet.

Skatteverkets bedömning är att BosöBK (samt alla andra båtklubbar) bedriver varvsverksamhet då vi hanterar upptagning och sjösättning av medlemmars båtar. Vid närmare granskning visar det sig att vi omfattas av samma säkerhetsregelverk och ansvar som kommersiella varv.

Ett led i att följa dessa regler är att alla som arbetar med mastkranen måste genomgå säkerhetsutbildning i hur man hanterar säkra lyft i mastkran.

Anmäl er till utbildningen i BASK/Schema/Mastkransutbildning: [Mastkransutbildning](#)

Efter utförd utbildning får Du kvittera ut en nyckel till mastkran.

Välkomna hälsningar Per
Hamnkaptan BosöBK

Säkra lyft i mastkran mha elvinsch





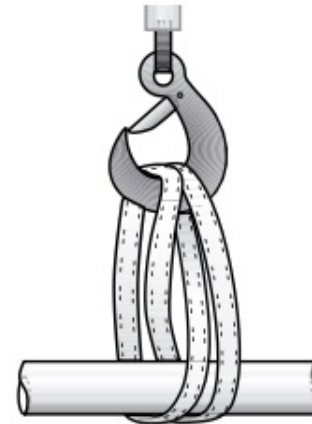
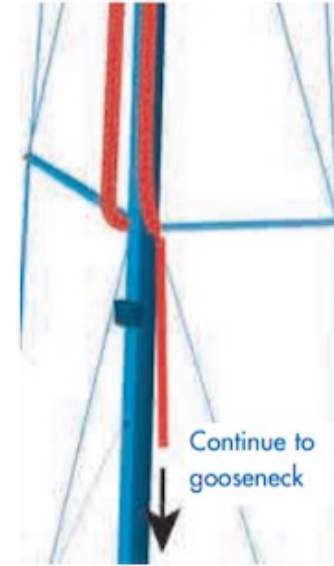
Bosö Båtklubb

MASTKRANS UTBILDNING 2024 ” SÄKRA LYFT”

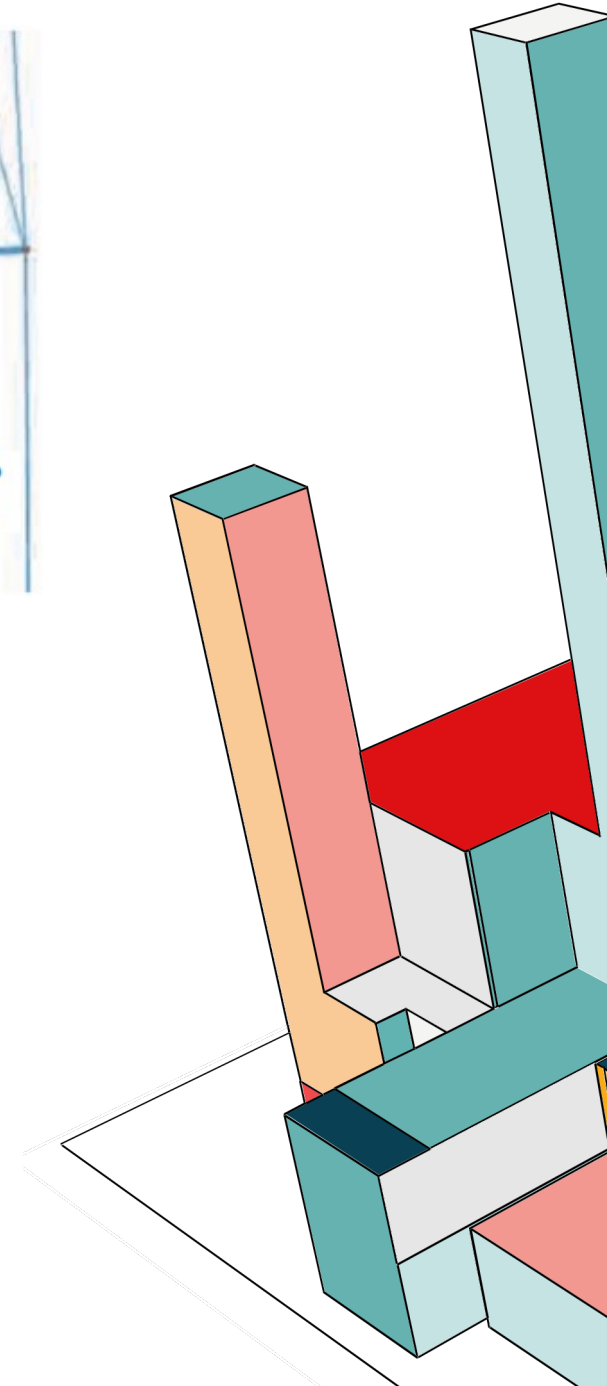
Vi kommer inte gå in på detaljer i hur
själva mastlyftet kan göras.
Fokus är säkerheten.

AGENDA

- Introduktion
- Säkerhet och egenkontroll
- Användning av elvinschen
- Kort presentation av instruktion för på och avmastning
- Frågor och svar
- Test
- Kvittering av nyckel till el-vinsch



*Krok med låsanordning och
ändlös lyftstropp.*



VARFÖR GÖR VI DETTA?

- Hantering av båtar upptagning och sjösättning ses som näringsverksamhet (varvsverksamhet). Vår tolkning är att av- och påmastning ingår i Varvsverksamheten
- Mastkran får bara användas av medlemmar som genomgått specifik utbildning för hantering av mastkran.
- Om medlem saknar utbildning så kan man ta hjälp av andra medlemmar som genomgått utbildningen eller driftspersonal. Lista kommer att finnas på driften.
- Instruktioner kommer att finnas för av- och påmastning:
 - På Hemsidan
 - Anslag på masthusen
 - Vid mastkran
- Instruktion kommer att finnas för att genomföra egenkontroll av mastkran och vinschar:
 - På hemsidan
 - Anslagen i vinschskåpet
 - I masthusen



EGENKONTROLL

Ckecklist egenkontroll			
Mastkran			
Mastkrans el-vinsch			
Mastkrans manuell-vinsch			
Matrialnummer:		Installations år:	1974
Matrialnummer:		Installations år:	?
Matrialnummer:		Installations år:	Apr-24

Checklista	Kontrollera	Smörja	Justera	Rengör	Byte/ersätt	Signatur
Inför användning						
Mastkran:						
Staginfästning	*					
Stege	*					
brytblock						
Lyftvajer 1	*					
Lyftvajer 2	*					
El-vinsch						
Infästning	*					
Nödbrytare	*					
Kontroller	*					
Elmatning	*					
Funktion vajer	*					
Manuell-vinsch						
Infästning	*					
Broms/spärr	*					
Vev	*					
Funktion vajer	*					

Kontroll av personlig säkerhetsutrustning

- Hjälmskydd, flytväst.. är hela

Kontroll av sling, får ej vara skadad eller ha knutar

Kontroll av mastkran

- Stege och mastkran skall vara hela (inga sprickor)
- Bärande stag får inte vara skadade/trasiga

Hantering av el-vinsch eller manuell-vinsch

- Inga skador på lyftanordning (vajer, lyftkrok)
- Säkerhetsutrustning fungerar (nödstopp etc)
- Vinschstyrningen skall testas innan användandet

Rapportera fel och brister till:

hamnkaptan@bosobk.se eller
varvsbasen@bosobk.se



VAD BEHÖVER MAN KUNNA

- Hantering av mastkran, personligs säkerhet
- Placering av sling
- Hantering av el-vinsch eller manuell-vinsch
- Egenkontroll före
- Tydliga roller i samband med lyft (mindre master 2-3p, större 3-4p)
 - Hantering av kontrollen
 - Mastfot
 - Stag/förstagsprofil
- Bestigning av masten får inte göras med hjälp av mastkranens lyftanordning. Vid problem börja om.
- Säkerhetsutrustning skall användas Hjälms och Flytväst (för de som förväntas vara på båten)
- Stege får inte användas för att komma upp i masten
- Hängande last får aldrig lämnas obevakad
- Vistas aldrig under hängande last. Inte håller under mastkan om någon arbetar uppe i mastkranen/masten
- Återställ utrustning samt informera driften om något är trasigt

PERSONLIG SÄKERHET OCH SLING (1)

- Hjälmskall bäras av alla som är delaktiga i mastlyftet, finns att låna i mastskjulet närmst mastkran
- Flytväst bärs av den person som förväntas behöva vara på båten
- Sling tillhandahålls av BBK, privat rep typ fall/skot hållfastighet ca. 1000kg får användas
- Var noga med att det inte finns skador eller knutar på sling eller rep
- Märkningen skall finnas kvar på slinget
- Om du upptäcker fel på sling kontakta driften för att få ett nytt
- Utbilda alla som deltar i lyftet, roller, uppgifter, säkerhet

Vid användande av mastkran:

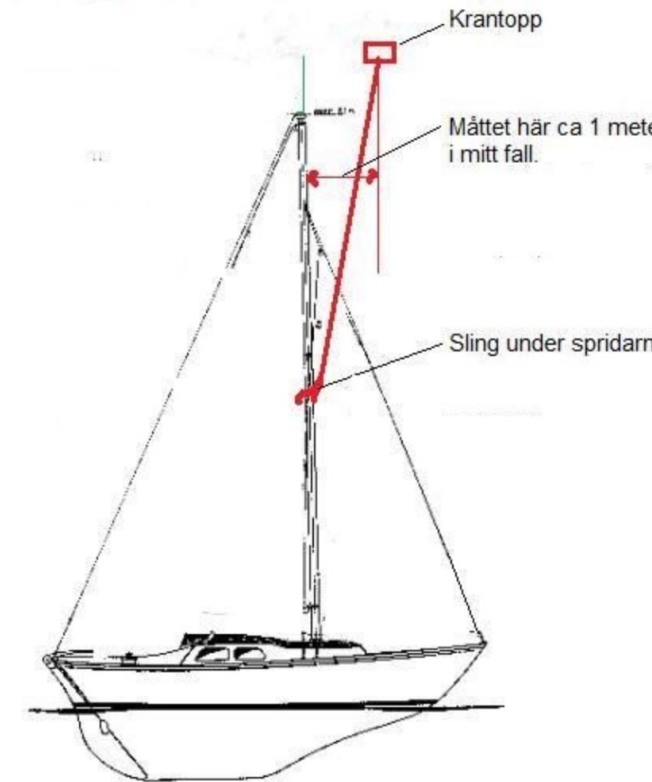
- Utför kontroll av (vajer, elanslutning, manöverkontroll, mastkran, stege)
- Läs igenom lyftinstruktion vid behov
- Kontrollera att nödstoppsfunktionen fungerar
- Provkör el-vinschen funktioner så att ni känner er komfortabel med den



PERSONLIG SÄKERHET OCH SLING (2)

Mastlyftet

- Det **måst** alltid vara minst 2p när ni utför lyftarbeten med mastkran
- Mast skall alltid lyftas så att tyngdpunkten är mot foten av masten
- Ingen får vistas på båten om arbeten utförs upp i masten/mastkran
- Hjälpm skall alltid bäras av alla under lyftet av masten samt om arbeten behöver göras på masten från mastkran (montering vindgivare..)
- **Ingen** person får hissas upp med hjälp av mastkranens vinschar
- OBS ingen person bör hissas upp i masten innan masten är 100% riggad
- Koppla alltid 2 fall som extra säkerhet vid lyft i maststol eller sele.



ANVÄNDANDET AV EL-VINSCHEN

- Försäkra att er mast inte väger mer än max 300kg
- Hissa inte fortare än att ni kan följa med masten.
- Masten skall vara säkrad under hela lyftet. (dvs masten skall inte hänga fritt utan måste styras av en person)
- Elvinschen är försedd med olika säkerhetsskydd
 - Belastningsbegränsare som är inställt för vikt större än ca 300 kg
 - Övre ändstopp när kroken är ca 1 m under mastkransnock
 - Nedre ändstopp när kroken är ca 0,3 m under kajen
 - Nödstopp, röd knapp (prova funktion innan)
- Manöverkontrollen är inlåst i mastkransskåpet
- Strömpåslag görs i masthuset närmast mastkran där ni även hämtar hjälmar (stäng av elen efter användandet)
- Sling hängs i mastkranes öglor
- Om något säkerhetsskydd löser ut görs återställning genom att vrida på nödstoppsknappen



Rapportera fel och brister till
hamnkaptent@bosobk.se

ANVÄNDANDET AV EL-VINSCHEN

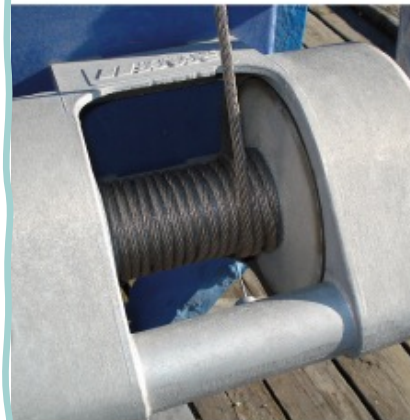
Operatören (den person som genomför utbildningen) är ansvarig för att denna föreskrift följs

- Alla skall alltid bär skyddsutrustning
- Behörig medlem ska gå igenom handhavande med alla involverade i lyftet
- Kontrollera att kontrollen fungerar (nödstopp, upp & ner)
- Kontrollera att ut/upprullning på vinschtrumman sker med sträckt vajer
- Kolla extra noga att inget sitter fast när el-vinschen manövreras eftersom man inte känner dragkraften som vid manuell vinsch
- Börja inte lyfta masten förrän den har fästs på rätt sätt med slingen och att alla personer har avlägsnat sig från riskzonen
- Operatören måste hela tiden ha överblick över masten
- Hängande mast får aldrig lämnas obevakad
- Minimera antalet personer under hängande last
- Ingen person får lyftas med vinschen

Rapportera fel och brister till

hamnkapten@bosobk.se

Se till att mastkranens vajer hamnar rätt på vinschtrumman.



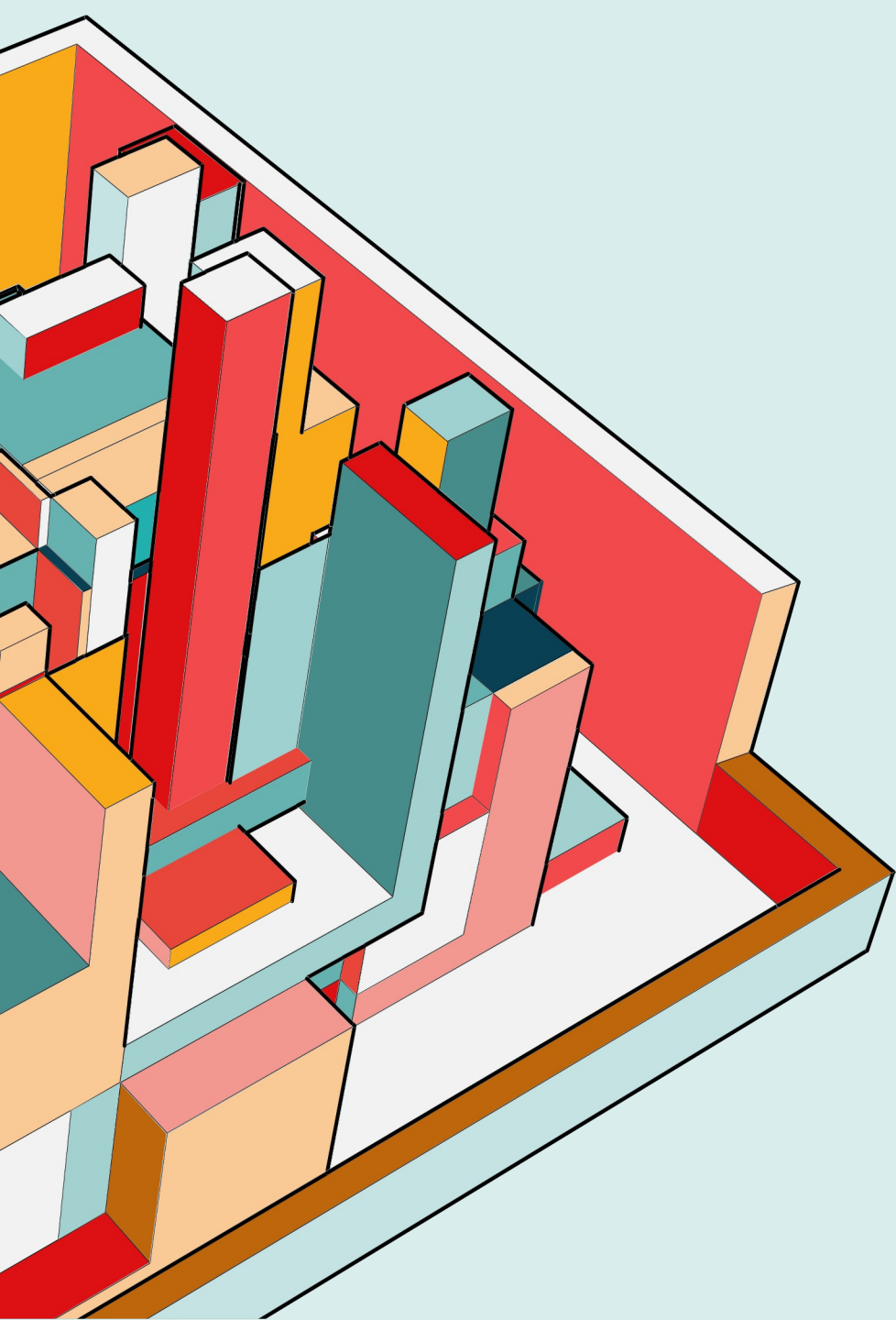
Vajern jämnt och tätt lindad på trumman.



Vajern lös och sladdrig, kan kila fast sig!



Vajern "klättrar" och kan plötsligt släppa!



INSTRUKTION PÅ- & AVMASTNING

Kort version av på- och avmastnings

EFTER PÅMASTNING

- Säkra stagningen, fyra ögon principen gäller (låt någon annan kontrollera att allt monterats rätt).
- Sätt an vant, förstag enligt rekommendation från båt/mastleverantören. Är ni osäkra kontakta exempelvis Benns
- Ta bort lyftsling. En lång båtshake är bra att ha tillhands om stinet krånglar. Obs. Stege som placeras på båten är inte tillåtet.
- Montera Windex och vindgivare
- Flytta båten från kranen så fort masten är säkrad om det är någon på kö efter dig
- Bom och el, segel med mera monteras vid din bryggplats
- Syfta utmed att mastliket att masten är rak och inte står krokig, ni kan använda storfallet som en måttstock att mäta med så att masten står rakt
- Dubbelkolla att lanternor och övrig el i masten fungerar.
- Städning av mastplan
- Lägg tillbaka skyddsutrustningen

Rapportera fel och brister till "hamnkapten@bosobk.se eller varvsbasen@bosobk.se"

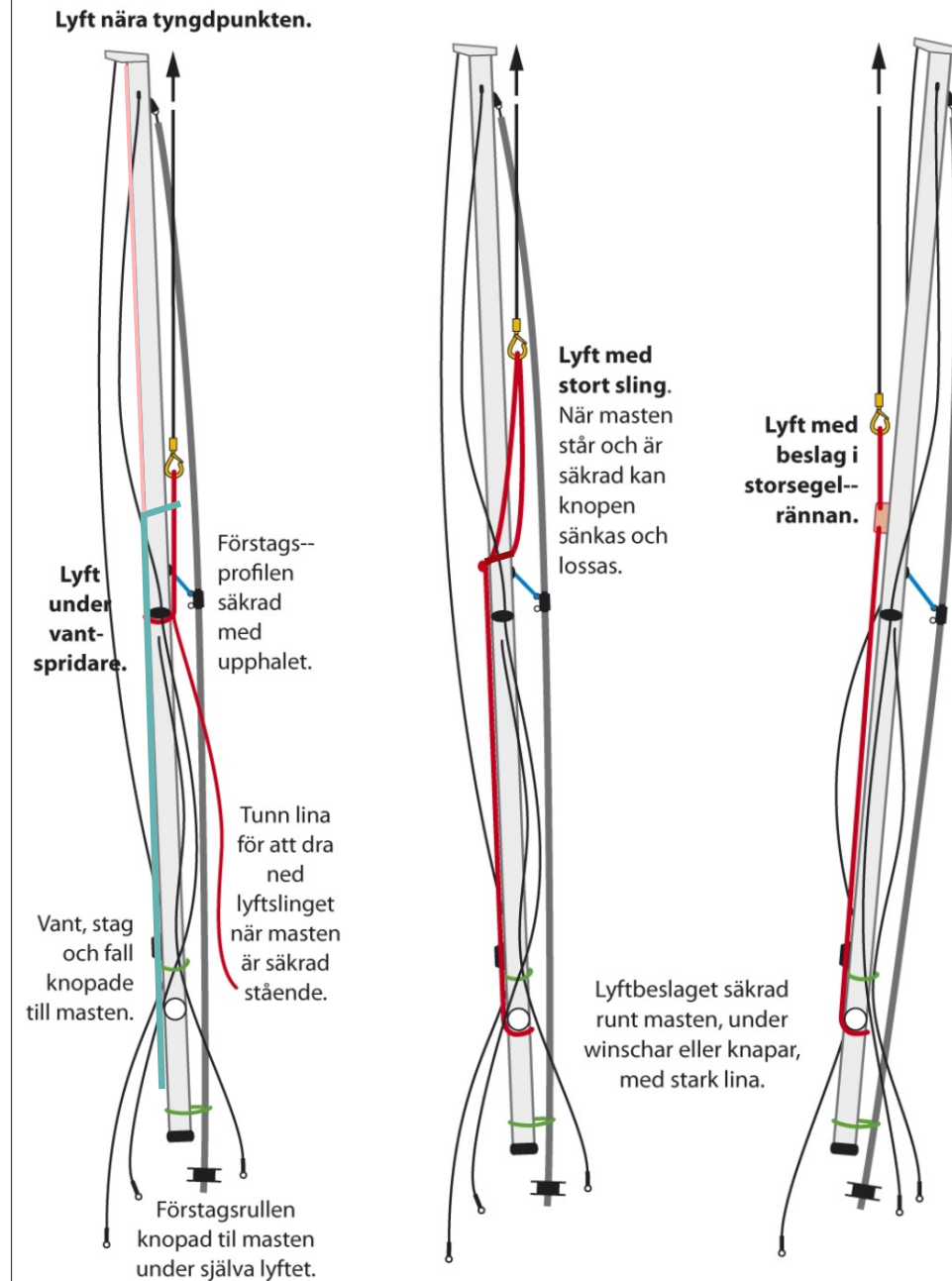
Se separat instruktion, lathund



ATT LYFTA EN MAST

Tekniker att lyfta master som är toptung (oftast alla +2 spridarpar) master vid lyft under de nedre spridarna.

Fri diskussion.



AVSLUTNING

1. Säkerheten kommer alltid först
2. Lär känna er mast och utrustning innan
3. Ha en plan, som alla i teamet känner till och förstår
4. Kontrollera att ni har allt ni behöver för att sätta masten på båten
5. Var lugn
6. Lyssna aktivt
7. Pausa vid behov reflektera
8. Undvik att vistas under masten vid lyftet
9. Håll ögonkontakt med alla
10. Ta hjälp av andra vid behov

Frågor?

TEST



Efter genomförd test sker ut-kvittering av nyckel till mastkran, nyckel är personlig och får inte lånas ut till andra.

Alla som har behörighet att använda mastkran finns registrerade i mastkranspärmerna på driften.

Vi planerar att ha uppföljnings utbildning varje år (vår som höst) för de som vill uppdatera era kunskaperna.

Om det finns intresse att hålla i utbildningar som denna kontakta mig.

TACK FÖR UPPMÄRKSAMHETEN

Per Drougge

Hamnkaptan

